

Краса милує око

З давніх давен линули по світу слова про Україну, про її щирий і працьовитий народ, про її звичаї і символи. Одним з таких символів є вишитий рушник. Ним зустрічають гостей, він стає першою сродиною до щастя молодих, ним прикрашають оселю...

Гарно оздоблений рушник висів біля порога на кілочку в кожній сільській оселі. Ним витирали руки й посуд, з ним ходили доїти корову, накривали дїжку з тістом і випечені паляниці...

Вишитий рушник пройшов крізь віки, і тепер є символом чистоти почуттів, символом безмежної любові до своїх дітей, до тих, хто не черстве душою. Рушники вишивають і нині.

При Будинку школяра працює гурток «Рукоділья» під керівництвом Г. І. Калько. Його відвідує багато дітей, маючих хист до творчості. Поліна Лапчик, учениця 7-го класу Чуднівської школи №1. Її рушники «Родинний оберіг» та «Оберіг коханя» — шедеври мистецтва.

А почала вишивати Поліна з шестирічного віку, спочатку гладію, а уже під керівництвом Г. І. Калько — хрестиком.

Вишивкою займається вся родина Поліни. Особливо мама й тітка, які родом з Будичан, що багаті і на яскраві сторінки історії, й на таланти. Тітка — Раїса Цапун — доцент Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету, фольклорист, етнограф, збирачка та виконавиця народних пісень, майстер сучасного декоративно-прикладного мистецтва — художня вишивка. Вона збрала унікальну

колекцію зразків орнаментів, якими її земляки прикрашали рушники. Для цього зустрічалася зі старими людьми, не раз навідувалась до їхніх осель.

Узори для Пелініних рушників допомогла підібрати Раїса Цапун, які ввібрали в себе людську красу, давню мудрість та велич земляків. Кожен елемент узору щось означає: дубове листя — здоров'я для молодих; дерево — життя й довголіття; повні чаші — достаток; чудова пава — краса; якорці — сталі, постійне життя. обов'язковим елементом рушника є бахрома, яка символізує захист дому від злих сил. Взагалі, вишитий рушник — український оберіг дому.

Один рушник Поліна мережує майже рік, коли трапляється вільна хвилинка, а так, в основному влітку, бо ще добре навчається в школі.

Нині планує Поліна вишити рушник, присвячений Пасхальним святкам. До речі, узор до нього знову порадила тітка.

Мама Поліни, Тетяна Володимирівна, милується умілими руками доньки і завжди прагне допомогти їй оздобити виріб, зробити красиве оформлення, придбати тканину, нитки.

В старовину говорили, чим більше в хаті вишитих рушників, тим працьовитіша дівчина живе в ній. Отже, «не лінуйся, дівонько, рушники вишивати, — буде чим гостей шанувати».

Ірина ТОПИХА.

● У різних регіонах України вишитий рушник називали по-різному, залежно від його призначення. Для витирання рук та обличчя — утирач; для посуду, стола і лави — стирач; для обвішування ікон, фотокарток — покутник; для пов'язування сватів — плечовик. Були ще рушники подарункові, обрядові (весільні).